

Til Landbrugsstyrelsen

Vedr. j.nr. 22-1212-000002 - Høring af bekendtgørelse om Fonden for Plantebaserede Fødevarer

DI Fødevarer takker for muligheden for at komme med bemærkninger til bekendtgørelse om Fonden for Plantebaserede Fødevarer.

DI Fødevarer har forventninger til, at fonden kan blive et vigtigt rygstød for udviklingen af den plantebaserede sektor og potentielt åbne for nye forretningsmuligheder for de mange danske virksomheder, der har ambitioner på det plantebaserede område. Det er afgørende, at fonden investerer i forsknings- og innovationsbehov, ambitiøs eksportfremme og tænker stort.

Vi har dog nogle bekymringer over, at der tænkes for uambitiøst og for småt, hvilket også afspejles i udkast til bekendtgørelsen og vores bemærkninger.

Den plantebaserede sektor har en række behov, som er afgørende at få dækket for at branchen kan levere de fødevarer, som giver forbrugerne et reelt alternativ. SoMe-kampagner, udvikling af workshops, nudging-indsatser og lignende småprojekter vil ikke få flyttet de store volumener i fødevarerforbruget i en mere plantebaseret retning, hverken nationalt eller globalt, hvis vi ikke har forudsætningerne på plads - det handler bl.a. om ny viden gennem forskning og innovation inden for sorter, forarbejdningsprocesser samt ingredienser, enzymer, kulturer mv. og en effektiv og ambitiøs eksportfremmeindsats.

Vi skal passe på med, at fonden ikke kommer til at blive for lukket om meget lokale og små forhold, for det gør hverken fra eller til for klimadagsordenen, forbrugerne, den plantebaserede sektor eller for virksomhedernes innovations- og eksportpotentialer. Vi har travlt, og vi har brug for international flyvehøjde og en ambitiøs, risikovillig og visionær tilgang fra fond og sekretariat.

DI Fødevarer har følgende bemærkninger til udkast til bekendtgørelse:

Vedr. § 1 – Anvendelsesområde

Manglende incitament til ambitiøse salgsmarketingaktiviteter

Store virksomheder og organisationer med stor specialistviden og netværk er centrale partnere ved en lang række eksportfremmeaktiviteter over hele verden, også hvad angår det plantebaserede område. Et eksempel er messen *Plant Based World Expo*, som DI arrangerer deltagelse i for en række små og mellemstore virksomheder og derigennem sikrer, at professionel deltagelse i salgsfremmeaktiviteter bliver let for den enkelte virksomhed. De foreslåede tilskudsvilkår under de i § 1 nævnte gruppefritagelsesforordninger vil reelt medføre, at denne type aktivitet ikke vil kunne virkeliggøres i regi af Fonden for Plantebaserede Fødevarer.

En stor virksomhed kan iflg. udkast til bekendtgørelse, § 24 stk. 2 og bilag 2, ikke få tilskud til deltagelse i et fælles fremstød for en gruppe af virksomheder, som vi f.eks. kender det fra Udenrigsministeriets eksportprogram. Alene mindre virksomheder vil kunne modtage støtte op til en maksimal støtteprocent på 50 pct. Ydermere vil det jf. den generelle gruppefritagelse alene være omkostninger ved leje, indretning og drift af standen, når en virksomhed deltager i en bestemt messe eller udstilling, der udgør de støtteberettigede omkostninger. Det betyder, at en organisation ikke vil kunne få dækket sine udgifter til at organisere et fælles fremstød på vegne af en gruppe af virksomheder. Ovenstående betyder i praksis, at denne type salgsfremmende aktiviteter næppe vil blive udviklet og igangsat i regi af fonden.

DI Fødevarer opfordrer til, at der findes en løsning, der kan afhjælpe de ovennævnte problemer med tilskudsvilkår.

Vedr. § 3 og bilag 1 – Fondens bestyrelse

Risiko for ubalanceret sammensætning af bestyrelsen

DI Fødevarer bakker op om, at antallet af bestyrelsesmedlemmer holdes i den i § 3 foreslåede størrelsesorden, men er bekymret for, om de nødvendige kompetencer vil være til stede med den i bilag 1 givne sammensætning af indstillingsberettigede organisationer.

Med den foreslåede sammensætning er der potentielt risiko for en ubalanceret bestyrelse, hvor nødvendige indsigter ikke vil være til stede i bestyrelsen. DI Fødevarer bemærker, at der ikke er indstillingsberettigede videnpartnere (f.eks. universiteter, GTS, eller forskningsråd), selv om det må forventes, at en del af fondens investeringer vil gå til forsknings- og udviklingsaktiviteter.

Erfaringerne fra udpegningen af det forberedende udvalg vedr. fonden viser, at ud af de ni personer udpeget på baggrund af indstilling fra organisationerne er flertallet (fem) ansat i de selv samme organisationer. DI Fødevarer bemærker, at der samtidig er langt mellem personer med relevant indsigt fra erhvervslivet og med forsknings- og innovationsindsigt i det forberedende udvalg. Vi er bekymrede for, at dette mønster vil gentage sig for den kommende bestyrelse for fonden.

Fonden skal bl.a. understøtte vækst og nye indtjenings- og jobmuligheder på det plantebaserede område og søge at udvikle sektoren. For at øge sandsynligheden for dette foreslår DI Fødevarer, at fondens bestyrelse tilføres tilstrækkelige kompetencer vedr. forretningsgørelse (f.eks. teknologi-modning, skalering, kapitalrejsning, produktion og eksport af fødevarer) ved i bekendtgørelsen at stille krav om, at et flertal af fondens bestyrelse skal have relevant erfaring fra det private erhvervsliv.

DI Fødevarer foreslår samtidig, at der sikres uafhængighed i bestyrelsen ved at det tilføjes til bekendtgørelsen, at der ikke må være personsammenfald mellem bestyrelsens medlemmer og ansatte i samt ledelserne af de indstillingsberettigede organisationer.

Vedr. § 8 – Ansøgningskrav

Behov for internationalt udsyn i ansøgninger

DI Fødevarer foreslår, at det tilføjes i § 8, at alt ansøgningsmateriale, herunder også det i § 10, stk. 2 nævnte budgetskema, stilles til rådighed for ansøgerne på dansk såvel som på engelsk, og at ansøgninger kan udarbejdes på engelsk.

Med forslaget vil tiltrækning af ikke-dansktalende partnere og internationale kompetencer gøres lettere, hvilket potentielt vil medvirke til at højne kvaliteten af projektansøgningerne. Ansøgninger udarbejdet på engelsk vil også åbne op for, at fondssekretariatet kan benytte sig af international fagfællebedømmelse af ansøgninger, hvis det skulle være ønskeligt.

Prioriter korte svartider

For virksomheder, der har fået perspektivrige ideer, er tiden til markedet afgørende. DI Fødevarer foreslår derfor, at hurtig tilbagemelding til ansøgere og igangsætning af projektarbejdet prioriteres ved at tilføje en bemærkning i bekendtgørelsen om, at ansøgere modtager svar på ansøgninger inden for tre måneder fra ansøgningsfristen. Fonden for Plantebaserede Fødevarer kan for eksempel finde inspiration i sagsbehandlingstiderne for Innobooster-programmet under Innovationsfonden, hvor svartiderne er 9-13 uger.

Vedr. § 9 – Ansøgningskrav

Udenlandske partnere

Udenlandske partnere, som for eksempel forskningsinstitutioner, organisationer og virksomheder bør nævnes som mulige ansøgere. Nødvendig og afgørende viden til at sikre mest mulig værdiskabelse i fondens investeringer findes ikke nødvendigvis udelukkende i Danmark.

Vedr. § 10 – Ansøgningskrav

Højt ambitionsniveau gennem markante satsninger

Som udgangspunkt mener DI Fødevarer, at bestyrelsen for fonden bør have frihedsgraderne til selv at fastsætte hvilke beløbsrammer der skal gælde for de enkelte ansøgningsrunder, og derfor vil § 10 stk. 3 være overflødig.

Hvis § 10 stk. 3 imidlertid fastholdes, har DI Fødevarer følgende bemærkninger:

DI Fødevarer finder, at den nævnte øvre beløbsramme (7 mio. kr.) for støtte til projekter og aktiviteter er for lav og begrænser fondens bestyrelse i at støtte relevante perspektivrige og markante satsninger.

Samtidig er DI Fødevarer bekymret for, at en nedre grænse for bevillinger sættes til 100.000 kr. Med så små bevillinger er der risiko for, at midlerne smøres for tyndt ud og at en uforholdsmæssig stor del af fondens midler dermed vil gå til administrationsomkostninger hos såvel bevillingshavere som fondssekretariatet. Der er behov for at tage store skridt på det plantebaserede område, og DI Fødevarer er skeptisk overfor, om bevillinger i størrelsesordenen 100.000 kr. reelt vil gøre en forskel. Her skal vi være meget mere ambitiøse.

DI Fødevarer foreslår derfor, at beløbsrammen justeres til i størrelsesordenen 1.000.000-20.000.000 kr. til det enkelte projekt. DI Fødevarer foreslår desuden, at der fastsættes en fordelingsnøgle for fordeling mellem større og mindre projekter, så 90 pct. af fondens midler så vidt muligt øremærkes til større projekter over 3 mio. kr. i bevilling.

Vedr. § 12, stk. 1

DI Fødevarer bakker op om, at der inden opstart af projekterne er taget hånd om vilkår og betingelser, ikke mindst når det kommer til ejerskab og fordeling af intellektuelle rettigheder, der måtte opstå i projektet og foreslår, at det tilføjes, at fonden stiller skabeloner eller lign. til rådighed for de bevilgede projekter, så en samarbejdsaftale mellem flere tilsagnshavere lettere kan indgås. Dette er særligt relevant for små og mellemstore virksomheder, hvor advokat- og administrationsomkostninger ved indgåelse af en samarbejdsaftale kan være en relativt stor post og en barriere, som potentielt kan afholde særligt de mindre virksomheder fra at indgå i denne type samarbejder.

Vedr. § 15, stk. 1

Bestyrelsen for fonden bør have mulighed for at forlænge bevillingsperioden for allerede igangsatte projekter også ud over fem år, hvis dette øger værdiskabelsen i projekterne. Derfor foreslår DI Fødevarer, at § 15 stk. 1 tilføjes en bestemmelse om, at bestyrelsen kan beslutte at forlænge bevillingsperioden ud over fem år.

Vedr. § 16

Dette bør kun gælde i bevillingsperioden.

Vedr. § 28 – Fremsendelse af statusrapport

Bagatelgrænser for statusrapporter

DI Fødevarer foreslår, at der for projekter, hvor bevillingsperioden er meget kort, f.eks. under 18 måneder, ikke kræves fremsendelse af statusrapport hvert år senest den 1. juli, men udelukkende kræves fremsendelse af slutrapport jf. § 30.

DI Fødevarer foreslår samtidig, at fonden får mulighed for at fravige kravet om statusrapport.

Statusrapporter bør kunne udarbejdes på engelsk

DI Fødevarer foreslår, at statusrapporter og slutrapporter også kan udarbejdes på engelsk, og at de retningslinjer, der jf. § 28, stk. 2 kan findes på fondens hjemmeside, både er i dansk og engelsk version.

Vedr. §§ 29 og 30 – Udbetaling af tilskud og slutudbetaling

Bagatelgrænse for kortvarige bevillinger

DI Fødevarer foreslår, at der anvendes en bagatelgrænse for de meget kortvarige bevillinger, hvor der udelukkende fremsendes revisorerklæring sammen med det afsluttende projektrejskab. Det kunne for eksempel dreje sig om bevillinger, hvor projektperioden er under 18 måneder.

Hurtig udbetaling af slutudbetaling

Det fremgår desuden af forslaget, at 10 pct. af tilsagnsbeløbet tilbageholdes indtil slutrapporten er godkendt, og at slutregnskab og slutrapport skal være fondens sekretariat i hænde senest 3 måneder efter projekt- eller aktivitetsperiodens afslutning.

Virksomheder, der deltager i de fondsstøttede projekter, har typisk afholdt udgifterne mellem 1/2-1 år før slutudbetaling af det tilbageholdte tilsagnsbeløb. Likviditet er ofte afgørende for særligt de mindste virksomheder og startups, og derfor bør hurtig udbetaling af det tilbageholdte beløb prioriteres. DI Fødevarer foreslår derfor, at der i bekendtgørelsen indsættes en frist for fondssekretariatets godkendelsesproces, således, at slutrapport og -regnskab så vidt muligt godkendes af fondssekretariatet senest en måned efter modtagelse og der dermed åbnes for hurtig udbetaling af det tilbageholdte tilsagnsbeløb.

Vedr. Bilag 2 - Maksimale støttesatser

Præciseringer

Det fremstår i bilag 2 som om, at forsknings- og vidensformidlingsinstitutioner ikke kan modtage støtte til hhv. grundforskning, industriel forskning og eksperimentel udvikling. Det ses ligeledes, at støtterammen for forskningsstøtte til offentlige forskningsinstitutioner uden økonomisk aktivitet, der ikke er omfattet af statsstøttereglerne er 100 pct. Denne del af tabellen kunne med fordel præciseres, så det fremstår tydeligt, at universiteter, GTS-institutter mv. får mulighed for at få støtte til deres projektdeltagelse inden for forskning og udvikling.

Jeg står gerne til rådighed ved behov for uddybning af bemærkningerne.

Med venlig hilsen

Hanne Bengaard
Seniorchefkonsulent

Mail: hanb@di.dk
Telefon: 5213 2408